

2.10.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 106/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2026 ja 2027

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua tässä asiassa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi määräaikainen laki ajoneuvojen romutuspalkkiosta vuosille 2026–2027. Valtio maksaisi romutuspalkkiota hankittavan henkilöauton käyttövoimasta riippuen 2 000–2 500 euroa, kun uutta henkilöautoa vastaan ostaja vie yhden vähintään kymmenen vuotta vanhan auton romutettavaksi lailliseen kierrätyspisteeseen. Uuden auton CO₂ -päästöjen tulee alle 140 g/km (WLTP). Nollapäästöisen eli sähkö- tai vetyauton hankinnassa tuki olisi 2 500 euroa ja muilla ehdot täyttävillä autoilla 2 000 euroa. Valtio varaa romutuspalkkioon käytettäväksi yhteensä 20 miljoonaa euroa.

Romutuspalkkion edellytyksenä on myös, että romutettavan auton on tullut olla liikennekäytössä yhtäjaksoisesti vähintään 10 kuukautta romutusta välittömästi edeltäneiden 12 kuukauden aikana. Lisäksi romutuspalkkion saajan on tullut olla romutettavan ajoneuvon omistaja tai haltija romutusta välittömästi edeltäneiden 12 kuukauden ajan.

Autoliitto kannattaa romutuspalkkion ottamista käyttöön. Suomen autokanta on vanhentunut huolestuttavasti jo 13,6 vuoden ikäiseksi, minkä takia liikenteen päästöjen väheneminen sekä liikenneturvallisuuden paraneminen eivät etene siinä tahdissa kuin ne uudemman autokannan myötä voisivat edetä.

Romutettavan auton pitää lakiesityksen mukaan olla ensirekisteröity viimeistään vuonna 2015 eli se on tänä vuonna kymmenen vuoden ikäinen. Rekisteröintivuosi pysyy esityksen mukaan samana eli ensi vuonna romutettavan auton tulee olla 11 ja seuraavana vuonna 12 vuoden ikäinen. Oletettavaa on, että suurin osa romutettavista autoista on joka tapauksessa reilusti yli kymmenen vuoden ikäisiä, koska kymmenvuotiaalla, liikennekelpoisella autolla voi hyvin olla vielä myyntiarvoa enemmän kuin siitä on mahdollista saada romutuspalkkiota. Kenenkään ei ole mielekästä romuttaa esimerkiksi 3 000 euron arvoista autoa saadakseen 2 000 euroa romutuspalkkiota.

Nyt käsittelyssä olevaan lakiesitykseen on lievennetty luonnosvaiheessa ollutta ehtoa romutettavan auton liikennekäytöstä, mutta asia vaatisi tarkennusta. Esityksessä sanotaan, että romutettavan auton on tullut olla liikennekäytössä **yhtäjaksoisesti** vähintään 10 kuukautta romutusta välittömästi edeltäneiden 12 kuukauden aikana. Autoliitto esittää, että lakia muutettaisiin niin, että vaatimus liikennekäytössä olisi **yhteensä** 10 kuukautta viimeisen 12 kuukauden aikana. Jos lakiin jää termi ”yhtäjaksoisesti” (eli ilman taukoa tai keskeytystä), niin esimerkiksi talvella kuukaudeksi liikennekäytöstä poistetusta autosta ei saisi romutuspalkkiota keväällä, vaikka auto olisi muuten ollut liikennekäytössä useita vuosia. Väliaikainen liikennekäytöstä poisto voi aiheutua monesta syystä, kuten esimerkiksi katsastuksessa hylkäyksen seurauksena tulleen ajokiellon takia.

Päästörajaksi on asetettu 140 g/km viimeisimpien määräaikaisten romutuspalkkioiden 120 g/km sijaan laajentaa mahdollisten hankittavien autojen valikoimaa ja on siten positiivinen asia. Vaikka teoriassa on mahdollista, että uuden hankittavan auton päästöt olisivat enemmän kuin

romutettavan auton, niin Autoliitto ei pidä tätä kovin todennäköisenä. Raha vaikuttaa ihmisten ostopäätöksiin itse hankintahinnan lisäksi myös muiden kustannusten, kuten polttoaineenkulutuksen ja ajoneuvoverojen osalta. Joka tapauksessa uusi tai romutettavaa uudempi auto on turvallisempi kuin yli kymmenvuotias käytetty auto, mikä edistää liikenneturvallisuustavoitteiden saavuttamista. Autoliitto esittääkin, että romutuspalkkion voisi käyttää tietyin kriteerein myös käytetyn auton hankintaan, jotta se olisi vielä useampien saavutettavissa. Suomessa kuitenkin tehdään noin seitsemän käytetyn auton kauppaa yhtä uuden auton kauppaa kohden. Samanlainen vanha käytetty poistuu markkinoilta ja käytöstä siinäkin tapauksessa, että tilalle hankitaan uudempi käytetty.

Valtion varaa romutuspalkkioihin yhteensä 20 miljoonaa euroa. Aiemmista romutuspalkkiokokeilusta saatujen kokemusten perusteella valtion todelliset kulut jäävät huomattavasti pienemmiksi, jos kuluja tulee lainkaan. Uusista autoista maksettavat arvonlisäverot sekä muiden kuin nollapäästöisen autojen autoverot kerryttävät suoraan valtion verotuloja. Tämän lisäksi autokaupan mahdollinen piristyminen tuo välillisesti muitakin tuloja esimerkiksi työllisyyden kautta.

On hyvä, että koko nyt esitettävä määräraha on varattu autojen hankintaan. Kokemukset edellisestä romutuspalkkiosta osoittivat, että valtaosa (72 %) määrärahoista meni sähköavusteisen polkupyörän hankintaan ja määrärahat loppuivat pahasti kesken. Jos romutuspalkkiota haluttaisiin laajentaa muihin kuin henkilöautoihin, kuten polkupyörien tai joukkoliikennelippujen hankintaan, pitäisi näille olla oma rahoitus.

Kunnioittavasti,

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry